

פחד דוד

פרשת
תזריע-
החודש

א' ניסן
תשע"ז

813

י"ל ע"י מוסדות "אורות חיים ומשה" ישראל

בנשיאות בנש"ק מורנו ורבנו הגה"צ רבי דוד חנניה פינטו שליט"א

בן הצדיק המלובן רבי משה אהרן פינטו זצ"ל ונכד הצדיק הקדוש המלובן רבי חיים פינטו זיע"א

שיחה שבועית לפרשת השבוע מאת מו"ר הגה"צ רבי דוד חנניה פינטו שליט"א

משכיל לדוד

חכמת נשים בנתה ביתה

והיא התומכת במעמדו הרוחני שאלמלא היא, היה נותר רבי עקיבא כסתם 'עקיבא' עם הארץ חלילה וחס.

הרי לנו עדות ברורה ועצומה לכח האשה וחשיבות תפקידה בעיצוב דמות הבעל והבית. וכעין מה שאומרים העולם ש"מאחורי כל אדם גדול עומדת אשה גדולה", שדוחפת ומעודדת אותו להצליח לגדול.

הגמרא בברכות (דף יז.) שואלת: נשים במאי זכיין?

ומתרצת - בזה ששולחות את בניהן לתלמוד תורה וממתינות לבעליהן כשהולכים ללמוד תורה, ופירשו המפרשים על שאלת הגמרא - במה זכות דהיינו לקום בתחיית המתים, שהרי רק מי שיש בו טל תחיה קם לעתיד לבא כדאיתא בכתובות (דף קיא.):

הרי שחז"ל זיכו את האשה בחלקה בתורת הבעל והבנים ובהדרכתם ושליחתם ללמוד תורה, ועל ידי כך זוכה גם היא לעתיד לבוא וזהו שכתוב "אשה כי תזריע" ראשי תיבות - 'עת זר'. כלומר האשה היא המסייעת לבעל ולבנים לקבוע 'עת' לתורה ומזכה אותם שיהא 'זר' תורה על ראשם. כמו שכתוב לגבי ארון עצי שיטים, ארון העדת - "ועשית לו זר זהב סביב" (שמות כ"ה י"א) וגם אותיות 'רז' שמגלים לו רזי תורה ומחמדיה. אבל מאידך, אם אינה עושה כן והיא מקדישה את עיתותיה לדברים זרים רח"ל בבחינת 'עת זר' הרי גם כן הם אותיות 'תזריע' שעושה את בני הבית כזרים לתורה ולמצוות ולחנכם בדרכים קלוקלות שאינם לפי רוח המקום ברוך הוא.

במוסדות 'אורות חיים ומשה' אשדוד, בישיבה הקטנה 'תורת חיים', השתתפתי בסיום מסכת של אחד מצעירי הצאן. אמו שנכחה במקום בקשה ממני ברכה לילד בכחינת "אחת שאלתי מאת ה' אותה אבקש" שבנה יהיה גדול בתורה ויראת שמים. ומאוד התפעלתי שהרי לא ביקשה פרנסה טובה או בקשה גשמיית כלשהי וכן לא הביעה משאלה שירכוש מקצוע כרופא, עורך דין, וכו' כמו בקשות גשמיות רבות שאנשים רגילים לבקש, אלא בקשה אחת רוחנית שיהיה גדול בתורה.

אמרתי לה - אם האמא משאת חייה זה שבנה יהיה גדול בתורה ולזה היא מחנכת ומדריכה את הבית - מובטחני שכך יהיה.

אתה הראת לדעת גודל וחשיבות תפקיד האשה ביהדות על פי תורתנו הקדושה הן לפי הפשט והן לפי הסוד, וגודל האחריות שמוטלת על האשה בתפקידה בעיצוב דעת התורה של הבית והבנים. ולכן יזהר הבעל בכבוד אשתו רבות, שהרי היא הנותנת והמסייעת והמכוונת אותו ואת בניו, זריעה שתצמיח פירות מעולים לכשיגדלו. ומאידך תתבונן האשה בתפקיד החשוב שזיכה אותה בורא עולם בהצמחת גדולי תורה ויראה, ואל תקל ראש במעמדה ותפקידה ותזכה למה שנאמר "חכמת נשים בנתה ביתה".

"אשה כי תזריע וילדה זכר וטמאה שבעת

ימים כימי נדת דותה טמא". (ויקרא יב, ב)

יש לדקדק בפסוק זה מדוע כתבה התורה "אשה כי תזריע וילדה זכר", הרי היה צריך לקצר ולומר אשה כי תלד זכר, ומהו שבא להדגיש באמרו "כי תזריע", וחז"ל כבר נתקשו בזה ודרשו מה שדרשו.

ונראה להוסיף ולבאר על פי הקדמה חשובה, והיא כי כשהקב"ה ברא את האדם בראו יחידי וראה כי בלתי אפשרי שיהא לבד, ולכן עשה לו עזר כנגדו שהיא אשתו - שהיא עוזרתו ומסייעתו. והנה היה מקובל בעולם, ובפרט בדורות קודמים, שתפקידה של האישה בבית הוא משני ושולי ואינו חשוב, וכל תפקידה מסתכם בסידור ובישול ושאר מלאכות הבית.

אבל קו מחשבה זו מוטעה ונוגד את דעת התורה הקדושה, שהרי תורתנו מייחסת חשיבות רבה וכבירה לאשה בכלל, ובבניין הבית וחינוך הבנים בפרט. וכבר אמרו חז"ל שכל גאולת ישראל הייתה בזכות נשים צדקניות שהיו באותו הדור של יציאת מצרים, והן מלאו תפקיד חשוב בזירוז הגאולה לעידוד רוח בעליהן ובצפייה לגאולה.

ובעיקר תפקיד האשה מתבטא בביתה. כאשר תפקיד האשה כ"שרת הפנים" מכח היותה מצויה בבית תדיר, לדאוג לחינוך ועיצוב דמות הבעל והילדים והבאתם לדרגתם הרוחנית שהיא למודה ואמונה בה, מה שאין כן הבעל שהינו "כשר החוץ" שאינו מצוי כל כך בבית, אלא טרוד בהבאת פרנסה וטרף לבני ביתו.

נמצא שהמחנך הדומיננטי בבית הוא האשה, ומה שהאשה זורעת ונוטעת בילדים בינקותם - זה מה שעומד להם לעזר ולאחיסמך להיות גדולים בתורה ויראה ולעמוד באתגרי החיים הרוחניים, ולהיותם יראים ושלמים בכל הנסיגות שיעמדו לפניהם בעתיד.

וזהו שאמרו "אשה כי תזריע וילדה זכר", דהיינו הולדת הזכר - הראוי להיות זכר בתפקידו הרוחני הניתן לו כבן תורה הכל תלוי בהזרעת האשה. דהיינו בחינוך וזריעה ונטיעת היסודות האמורים, ולפי מה שזורעים מצמיחים, ובזה למדה אותנו התורה את תפקיד וכח האשה הרוחנית בעיצוב הבנים והבית.

ויסוד זה מצאנו ברחל אשת רבי עקיבא שבחרה בעקיבא כשהיה עם הארץ ועל ידי מסירות נפשה לתורה ששלחה אותו למשך עשרים וארבע שנים ללמוד תורה ברציפות! ובמשך כל השנים הללו לא ראתה את בעלה כלל וזהו דבר שאין אחד בדורנו שיכול לעשות כן. וזכתה שכאשר חזר מן הישיבה - נהיה גדול הדור, ושב עם עשרים וארבע אלף תלמידים במספר. ובאותו מעמד ייחס הוא את כל הצלחתו לאשתו באמרו לתלמידיו "שלי ושלכם שלה". כלומר כל גדלותו הרוחנית התורנית וכן תורתם של התלמידים - אינה אלא שלה ובזכותה, שהיא הגורמת

ירושלים תל אביב חיפה באר שבע

הדלקת נרות 18:28 | 18:28 | 18:35 | 18:45

מוצאי שבת 19:42 | 19:44 | 19:44 | 19:44

רבינו תם 20:21 | 20:19 | 20:21 | 20:21

הילולא דצדיקיא

א - כ"ק רבי שלמה פינטו זיע"א

ב - רבי שלום דב האדמו"ר מחב"ד

ג - רבי יחיאל מיכל המגיד הקדוש מזלאטשוב

ד - רבי יעקב צבי מנקלבורג

ה - רבי אברהם יהושע העשיל ה'אובה ישראל' מאפטא

ו - רבי אהרן ראטה

ז - רבי ששון מזרחי

המעוניין לקבל את העלון בדוא"ל
ישלח הודעה: p@hpinto.org.il

במסילה נעלה

שביבי אמונה ובטחון מפקנסו של מו"ר
הגה"צ רבי דוד חנניה פינטו שליט"א

ולא אתה בן חורין ליבטל ממנה

באחת השנים הוזמנתי לדרוש ברוב עם בבית הכנסת בפריז שבצרפת. כשהגעתי למקום הופתעתי לראות שרק שלושה אנשים הגיעו לבית הכנסת, בניגוד להערכת המארגנים, שבת הכנסת יהיה מלא מפה לפה.

בירור קצר פתר את הפליאה הגדולה. במודעות הפרסום הייתה טעות בתאריך הכנס, בטעות פורסם שהדרשה תיערך ביום שלמחרת, ולא ביום בו הגעתי לפריז לשאת את דברי.

כשהבנתי מדוע ציבור האנשים בבית הכנסת כה מועט - חשבתי לחזור מיד לביתי מבלי למסור את השיעור שהכנתי, וכפי שפורסם להגיע שוב למחרת לבית הכנסת כדי למסור את הדרשה בפני קהל מאזינים גדול יותר.

אולם דברי חז"ל (אבות ב, טז) "לא עליך המלאכה לגמור ולא אתה בן חורין ליבטל ממנה" החזירו אותי לתוככי בית הכנסת, שם נשאתי את דרשתי המתוכננת במשך כשעה וחצי בפני שלושה מאזינים בלבד!

בלבי הרגשתי שגם אם יהודי אחד בלבד מתוך שלושת האנשים זכה לחיזוק מדברי התורה שמסרתי - הרי מאמצי לא היו לשווא, ודרכו של הקב"ה שאינו מקפח שכר כל בריה ובריה. כפי שממשיכה המשנה באבות "ונאמן הוא בעל מלאכתך שישלם לך שכר פעולתך".

היה מלא מפה לפה. יהודים רבים סיפרו שצעדו ברגל במשך שעה, שעתיים ואף יותר, במסירות נפש עצומה - כל זאת כדי לזכות לשמוע את דברי התורה!

כשראייתי את האולם המלא הרגשתי שיד הי' בדבר, כדי ללמד אותי שכאשר אדם דואג לתורה ותובע את עלבונה, הקב"ה פועל את פועלו ודואג לסדר את העניינים על הצד הטוב ביותר.

סיפר לי הרב אלחנן שליט"א, שהשתתף בכינוס הגדול, שכאשר נכנס לאולם לפני מועד ההרצאה - היו באולם שמונה אנשים בלבד. אולם לפתע פתאום החל זרם אנשים להגיע, וכעבור מחצית השעה היה האולם כולו מלא עד אפס מקום.

כל זאת בזכות ההשתדלות שנעשתה לעשות את רצון ה' יתברך בתמימות ובאמונה, וללא חשבונות אישיים.

כל כוונותי בתכנון השיעור היו לשם שמים בלבד, כדי להרבות את דבר ה' בעולם. וכשראה הקב"ה את דאגתי לבל יפסידו רבים את השיעור, ואת השתדלותי לבל יפסידו גם המעטים את דברי התורה, השלים את משאלתי, ולמרות שביתת התחבורה הציבורית דאג הקב"ה שלא ייגרם ביטול תורה של המוונים, וסייע בידם להגיע למקום הדרשה.

מספר המאזינים אינו חשוב

מידי חודש מתקיימת בצרפת דרשה גדולה אשר משתתפים בה אלפי יהודים מכל רחבי המדינה.

באחד הזמנים בהם נועדה הדרשה להתקיים, נערכו שביעות קשות במגזר הציבורי בצרפת, ובתוכן שבתהגם התחבורה הציבורית. על כן חששתי שמא רבים מהיהודים לא יוכלו להגיע לדרשה, וכבר חשבתי לדחותה לזמן אחר.

אולם בני, רבי משה שליט"א יעץ לי שלא לבטל את השיעור, בטענה שגם אם רבים לא יצליחו להגיע למקום הדרשה בשל מחסור בתחבורה הציבורית - חבל על מיעוט היהודים שכן יש באפשרותם להגיע למקום הדרשה ברכבם הפרטי או ברגל, ואם יבוטל השיעור - תמנע מהם שמיעת דברי אלוקים חיים.

טענתו של בני התקבלה על לבי, וכפי שיעץ לי - השארתי אתתאריך הדרשה ללא כל שינוי.

כאשר נכנסתי לאולם הדרשה בשעה היעודה שמח לבי בקרבי. למרות שהתחבורה הציבורית הייתה בשביתה, הגיע ציבור האנשים באלפיו והאולם

במרה מפטירין

הפטרת השבוע:

"כה אמר ה' א-להים בראשון". (יחזקאל מה).

ומנהגינו להוסיף ב' פסוקים מהפטרת ראש חודש "השמים כסא".

הקשר לפרשה: בהפטרה נקרא על הקרבנות שיביא הנשיא בראש חודש ניסן, וכמו כן מסופר על ענין חג הפסח, וכך גם המפטיר של שבת החודש עוסק בענין ראש חודש ניסן וחג הפסח הממשמש ובא לטובה.

נצור לשונך

תולה ארץ על בלימה

אפילו לא אביי ורב פפא

אמרו חז"ל בגמרא (שבת קיט): אין העולם מתקים אלא בשביל הבל פיהם של תינוקות של בית רבן. אמר רב פפא לאביי: שלי ושלך מאי?

אמר לו: אינו דומה הבל פיו שיש בו חטא, להבל פיו שאין בו חטא.

אף שהתמדתם וקדשת תורתם היתה נעלה ונשגבה עד מאד, עם כל זה, מפני שלפעמים התערב לפי דעתם דבור מה שלא כהוגן בתוך דבורם, נפל כח הדבור ממדרגתו הראויה לו, ואינו דומה להבל פיהם של תינוקות של בית רבן.

בטוב טעם

טעמי מנהגי ישראל

המנהג לאפות את המצות לחג הפסח מקמח של חיטה.

בטעם המנהג, למרות שמצד ההלכה ניתן לאפות מצה מחמשת מיני דגן (כמו שעורה, שיבולת שועל, כוסמין וכדו'), מכל מקום כיון שהחיטה היא המובחר שבמיני הדגן אופים דווקא מהחיטה.

ועוד טעם, מכיון שהחיטה היא החביבה על בני האדם יותר משאר המינים, ויש בזה משום הידור מצוה לאפות מהחיטה.

מן האוצר

ממשנתו של מו"ר הגה"צ
רבי דוד חנניה פינטו שליט"א

הנהגתו של הקב"ה - כולה רחמים

"אדם כי יהיה בעור בשרו שאת או ספחת או בהרת והיה בעור בשרו לנגע צרעת והוא אל אהרן הכהן או אל אחד מבניו הכהנים". (ויקרא יג, ב)

ידוע ומבואר לכל, שנגע הצרעת בא לו לאדם עבור שנכשל בעוון לשון הרע (ערכין טו, ב), וכפי שמצינו בכתובים שמרים הנביאה אחות משה לקתה בצרעת על כך שדיברה לשון הרע על אחיה משה שפרש מאשתו ציפורה, ואמנם מרים הנביאה לא התכוונה לדבר בגנות אחיה ובכל זאת נענשה, קל וחומר שיהודי המדבר דברי גנאי נגד רעהו בכוונה תחילה, עתיד ללקות בנגע הצרעת.

מחלת הצרעת לא מופיעה ישירות על גופו של האדם, אלא תחילה נראים נגעים על קירות הבית, ואם האדם לא מתעורר לשוב בתשובה, הנגעים מתחילים להתפשט אל עבר כלי ביתו, ואם גם בזה לא היה כדי לעורר אותו, אזי הנגעים עוברים לבגדיו ולאחר מכן לעורו ובשרו.

ומהדרגתיות זו אנו לומדים על דרך הנהגתו של הקב"ה שכולה רחמים, שה' יתברך אינו ממחר להעניש את בניו אלא מעוררם תחילה בדברים המרוחקים מהם על מנת שישבו בתשובה, אך אם האנשים לא הפנו את לבם לסימן שה' שלח להם משמים, אזי נגע הצרעת מתקרב אליהם יותר ויותר. ומענין זה ניתן ללמוד שהקב"ה הינו ארך אפיים ורב חסד ואינו ממחר להעניש את החוטאים כנגדו אלא אדרבה, מחפש להעניק להם פתח להרהורי תשובה על מנת שישבו ויכפרו על מעשיהם הרעים. ואומר על כך הרב מפוניבז' זצ"ל שממחלת הצרעת יש לימוד מוסר גדול, שבתחילה מופיעים על קירות הבית נגעים קטנים, אך כשאדם לא מתעורר לתשובה הוא יכול היה להגיע לידי נידוי ויציאה מהמחנה במשך תקופה ארוכה עד שישבו בתשובה שלימה על מעשיו. ומענין זה ניתן להסיק ולראות שבשעה שאדם לא עורך חשבון נפש לעצמו, הוא יכול להתדרדר עד לבאר שחת. שלעיתים אדם נכשל בדבר קטן ופעוט אך כיוון שלא ממחר לחזור על כך בתשובה, יכול הוא במהרה להתרגל לחטא ולהתמיד בו, וכך להתדרדר מדחי אל דחי עד הדייטה התחתונה ביותר.

משום כך יש לו לאדם לערוך חשבון נפש בעצמו דבר יום ביומו ולמחר לשוב בתשובה על חטאי אותו היום, וזאת כדי שהחטאים לא ישתרשו אצלו ויעשו חלק ממנו עד שכבר יהיה לו קשה לשוב מהם חזרה.

ישנו קשר מעניין המסביר את סמיכות הפרשיות שמיני תזריע זו לזו. המתבונן יראה שהאות האחרונה של המילה שמיני והאות הראשונה של המילה תזריע, יוצרות את ראשי התיבות "ת", אשר עולות בגימטריא כמנין המילה קדוש. כמו כן האות הראשונה והאות האחרונה של המילה תזריע, יוצרות בהיפוך אותיות את המילה "עת", ומשמע שעל האדם להקדיש עיתים לתורה על מנת להתקדש ולהתרחק מן החטא, שבזה שאדם קובע עת לה' המוקדש כל כולו למען שמו יתברך ולמען תורתו, הוא זוכה להתקדש ולהתעלות על ידי כך, ומקבל סייעתא דשמיא שלא להגיע לידי חטא ועוון, ובכלל זה - חטא לשון הרע החמור כל כך.

ובזמן שהפה עוסק בלימוד תורה, אזי ממילא הוא לא פנוי לדיבורי הבל וסרק הגורמים ללשון הרע, וכך יוצא שהרווח של האדם כפול ומכופל. שמצד אחד הוא קרוב לה' ולתורתו, ומצד שני הוא זוכה להישאר בקדושתו - בכך שנהר מדברי לשון הרע.

אמרי שפר

מדרשי חז"ל על פרשת השבוע

מכירים בטובת הבורא

"וביום השמיני ימול בשר ערלתו". (ויקרא יב, ג)

זה שאמר הכתוב יספת לגוי ה' יספת לגוי נכבדת" (ישעיה כו, טו). אמר הנביא; רבון העולמים נתת לעכו"ם שלוח ולא קלסוך עליה, אתה נותן לו בן אינו מוהלו אלא מגדלו לפי נימוסו, הגדיל מוליכו לבית אלילים שלו ומכעיסך. אתה נותן לו בית הוא מעמיד בתוכה אלילים, אתה מרבה להם ימים טובים אוכלין ופוחזין ונכנסין לבתי תרטיאות ולבתי קרקסיות ומכעיסים אותך בדבריהם ובמעשיהם. וזהו "יספת לגוי", שמא קראך ה' ונכבדת!?

אבל ישראל "יספת לגוי" ונכבדת. אתה נותן לו בן הוא מוהלו לשמונה ימים, אם הוא בכור פודהו לשלשים יום, הגדיל מוליכו לבתי כנסיות ולבתי מדרשות ומברך בכל יום ברכו את ה' המבורך. אתה נותן לו בית הוא קובע בו מזוזה, גג הוא עושה לו מעקה. אתה נותן להם ימים טובים הם אוכלים ושותים ושמחים ונכנסין לבתי כנסיות ולבתי מדרשות ומרבים בתפלה ומרבין בקרבנות ומרבין במוספין.

"וביום השמיני ימול בשר ערלתו". אין כתיב כאן שיוציא יציאות, ראה כמה ישראל מחבבין את המצות כמה הם מוציאים הוצאות כדי לשמרם.

אמר הקדוש ברוך הוא; אתם משמחין את המצות - אני מוסיף לכם שמחה, שנאמר "ויספו עניים בה' שמחה".

(ילקוט שמעוני)

רק יחיד חוטא

"אדם כי יהיה בעור בשרו שאת או ספחת" (ויקרא יג, ב)

ולמה אינו אומר "דבר אל בני ישראל" כשם שאומר בכל הפסוקים?

אלא "אדם כי יהיה בעור בשרו", לפי שכל הדברים על ישראל - כולם חייבים לשמוע לאותה המצוה, לפיכך אמר "דבר אל בני ישראל".

ולא עוד אלא כולם צדיקים, שנאמר "ועמך כולם צדיקים" (ישעיה ס, כא), לפיכך אמר "דבר אל בני ישראל". אבל הנגעים אינם באים אלא על אדם שעבר על מצות בורא, לפיכך אמר "אדם כי יהיה בעור בשרו" וגו'.

(מדרש אגדה)

הפסד עצום

"נגע צרעת כי תהיה באדם". (ויקרא יג, ט)

אמרו מעשה ברבי עקיבה שהשכימו תלמידיו לשנות בבית המדרש והיה הספד. אמרו שמא חסיד מת ונראה לרבי עקיבא וספדו.

הלכו לבתיהן ולבשו שחורין וישבו לפני רבי עקיבא. אמר להן; מה ראייתם לשאול כן ולחלף בגדיכם?

אמרו לו; שבאנו וראינו אותך חלוץ ומתניך קשורים ומספיד. אמר להן; שהייתי דורש בפרשת נגעים וזכרתי לגיחזי שהיה ראוי להיות נביא כאלישע ובדבר קל נטל שלו, עליו נאמר "וחוטא אחד יאבד טובה הרבה". לכך הא-להים צווח "או בשר כי יהיה בערו מכות אש" (ויקרא יג, כד).

(פתרון תורה)

פלגי מים

כובד המרכז במערכת העדינה של קשרי הלב, מזוהה עם הקשר הרגשי הנארג בין האמא היהודיה לילדיה. למארג הרגשי יש ביטוי מעשי יומיומי; האמא מלווה את בנה בסיוע תמידי בלבוש, במזון, בדאגה לחינוכו ולמצבו הנפשי.

הנה בצאת הילד לבית תלמודו בבית הספר, הוא כבר מצוייד בחום אהבתה ושאיפותיה, המתבטאים בסיפוק צרכיו. בשובו אליה מכובד ורצוי. והדבר ניכר בתשומת לב, בהתייחסות לבקשותיו, ובמוצאו אוזן קשובה לאשר עבר עליו. על ידי כל אלו נקשר הבן אל רצון האם האומר לו: גדל!

כשהבן הולך לתקופת לימודים בישיבה, הוא לוקח עמו את טירחתה של האם בהכנת לבושו, את מעשי ידיה במטעמים אשר אהב, דרכם הוא שומע את קולה האומר לו: גדל!

אנו מפנים כרגע את המבט אל חנה הנביאה, אמו של שמואל הנביא, אשר בכוח תפילתה קיבלה את בנה, והיא גם מייעדת אותו עוד קודם לידתו לעבודת ה'. ממנה נלמד על הכח המיוחד

שיש לאמא בשלבי התפתחותו הרוחנית של בנה.

כשחנה מביאה את שמואל הקטן בהביאה אותו כילד לבית ה' היא אומרת: "אל הנער הזה התפללתי" - כלומר, ממנו אני מצפה לקיום שאיפותי. בכך מציבה חנה את שמואל מול התכלית הגדולה שהגתה ברוחה.

וחנה מלווה את גידולו של שמואל, כפי שמספר הנביא: "ומעיל קטון תעשה לו אמו והעלתה לו מימים ימימה בעלותה את אשה לזבווח את זבח הימים". על ידי "מעיל קטון", שהכינה והביאה מפעם לפעם, העבירה חנה לשמואל, את שאיפתה וצפייתה לצמיחתו הרוחנית. וחז"ל גם מציינים עובדה זאת שבכוח מעיל זה, שהיתה אמו מכינה לו, עלה ונתגדל האיש.

במבט רחב יותר נשים לב שחז"ל ביקשו להטמיע את המסר לאמהות, ובכמה הזדמנויות חז"ל מספרים לנו בגמרא כיצד קיבלו הורים את ילדיהם החוזרים מבית המדרש, וכפי הנראה הדברים באים לשמש לנו דוגמה לעידוד הבן בתלמודו. כך למשל מסופר במסכת קידושין (דף לא:): אמר רבי יעקב בר אבא לאביו, כגון אני שבשעה שאני בא מיישיבת רב, אני מביא כוס ואימי מוזגת לי יין, האם מותר לי לקבל את שימושם?"

רבינו ניסים מוסיף עוד ומביא דוגמה מירושלמי (פאה א. א), שם מתואר כיצד כיבדה אמו של רבי ישמעאל את בנה, וכשהיה בא מבית המדרש, ביקשה לרחוץ את גרליו במים ולשתות מהם.

האמונה התמימה של האמא היהודיה, עוברת במסורת מדור לדור, ההערכה והאהבה לאותו תינוק של בית רבן, כרוכה ביחד עם החינוך הטהור שהאמא מעניקה לבניה. הילד היהודי יונק יחד עם חלב אמו, גם אהבה והערכה, אמונה טהורה בבורא העולם ואת החובה הבסיסית להיכנע בפני מי שאמר והיה העולם.

כך סופר שיסוד חינוכו של מרן הגאון רבי אלעזר מנחם מן שך זצ"ל, היה מאמו טהורת הלב. כל ימיו הוא היה מפליג בשבח הוריו שהיו יראי שמים מרבים בעלי אמונה תמימה וכפוטה.

בגיל שבע כבר עזב את ביתו ומאז לא ראה את הוריו, ועם כל זאת - כך הוא סיפר לתלמידיו שבמשך שנים מעטות אלו החדירו בו אמונה פשוטה, וכפי שכבר פרסם שחנכו אותו כי אם הכיפה נופלת מהראש צריך לבכות...

וכאן המקום לציין את דבריו הנפלאים של רבי משה חאגיז זצ"ל בספרו 'משנת חכמים' בענין זה, שלכן האם הישראלית עומדת בכל בוקר ומצוה את ילדה הקטן להניח את ידיו על העינים ולקרוא קריאת שמע, והיא מזהירה אותו שלא להסיר את היד מעל העין, אפילו שמצד מצות קריאת שמע הוא יכול לקרא בלי סגירת העינים, אלא האם מלמדת אותו להאמין בהש"ת בעינים עצמות.

מה הסיבה לכך? מפני שכך קבלה היא מהוריה, והוריה קבלו במסורת מהוריה ומשאר הדורות כמאמר הכתוב "אל תטוש תורת אבך", ואין כמו חינוך זה הנמסר לו מילדות שמגדלו לכל השנים.

אנשי אמונה

אורחות חיים מתוך הספר "אנשי אמונה" לתולדות צדיקי משפחת פינטו זיע"א

ר' שמואל מרצייאנו, הלך פעם לבקר בביתם של הצדיקים רבי מאיר פינטו ורבי רפאל פינטו זיע"א, בעיר קזבלנקה, כדי לקבל את ברכתם. בבית היתה נוכחת אשה אחת שהגיעה אף היא לבית האחים הצדיקים כדי לקבל את ברכתם. לפתע, כך סיפר ר' שמואל:

סובבה האשה את ראשה לעבר ר' שמואל מרצייאנו, ואמרה לו:

"היי רצון, כשם שזכותו של הצדיק רבי חיים פינטו זיע"א עמדה לי היום, ונעשה לי נס גדול בזכותו, כמו כן יעשה הקדוש ברוך הוא עמך ניסים".

כשביקש ממנה ר' שמואל שתספר לו את דבר הנס, סיפרה לו האשה את המעשה הבא:

לפרנסתי, אני עוסקת בייצור משקאות חריפים, כמו עראק ויי"ט, ומוכרת אותם ליהודים. על אף שעבודה זו היא נגד החוק, שכן לפי החוק הממשלתי היה אסור ליהודים לייצר משקאות חריפים ללא רשיון ממשלתי. (במאמר המוסגר נציין, שעסק זה היה מקור פרנסתם של מאות יהודים לפני עשרות שנים במרוקו, והממשלה היתה מעלימה עין, מתוך ידיעה ברורה שעיסוק זה הינו מקור הפרנסה של היהודים).

והי היום, אחד מהאנשים שעניניו היו צרות בפרנסתי, הלך והלשין עלי בפני השלטונות. והנה לפתע פתאום, ללא כל הודעה מוקדמת, פשטה המשטרה על ביתי, והחלה לערוך חיפוש בבית. כמובן שנבהלתי מאוד ולא היה לי להיכן לברוח, כיון שכל הבית היה מוקף בשוטרים.

מיד זעקתי בתפילה לזכותו של רבי חיים פינטו זיע"א, ובקשתי מהצדיק שיעזור לאשה אלמנה שמקור פרנסתה הוא מכירת יי"ש ועראק.

לאחר מכן הרגשתי מיד הקלה גדולה בלב, ובשמחה לא מובנת התחלתי לעזור לשוטרים לחפש בביתי את המשקאות החריפים. השוטרים התפלאו מאד על כך שאני עוזרת להם לפתוח חדרים וחביות של משקאות מלאות יי"ש ועראק. אף אני בעצמי התפלאתי, מדוע אני מסייעת לשוטרים לחפש בכל חדרי הבית? אך כך היתה המציאות באותה שעה.

השוטרים נכנסים ויוצאים, ועוברים מחדר לחדר, פותחים חבית אחר חבית, ואינם רואים כל משקה חריף. כשסיימו לסרוק ולחפש בכל פינות הבית, הם סיפרו לי שאחד האנשים הלשין עלי שאני מוכרת משקאות חריפים ללא אישור ממשלתי. הם אף התנצלו בפני על ההטרדה והבלגאן שגרמו לי בזמן החיפושים, ועזבו את הבית כלעומת שבאו.

וכך, סיימה האשה לספר, נצלתי מההלשנה, בזכותו של הצדיק רבי חיים פינטו זיע"א.

